

MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 3 lutego 2017 r.

Elżbieta Bojanowska
Podsekretarz Stanu

DPS-IV.071.1.2017.AM

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPŁ.	2017 -02- 07
ZAŁ.	NR

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku

W odpowiedzi na pismo z dnia 17 stycznia br. w sprawie znowelizowanych przepisów ustawy o pomocy społecznej w zakresie pomocy osobom bezdomnym, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wyjaśnia:

Należy podkreślić, że zarówno zmiany do ustawy o pomocy społecznej, jak i do projektowanego rozporządzenia w sprawie *standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni*, były efektem działań podjętych w ramach projektu systemowego 1.18. *Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej, Zadanie 4: Działania w zakresie standaryzacji pracy z osobami bezdomnymi. Opracowanie „Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności”*.

Ww. zadanie było realizowane w latach 2009-2014 przez sześciu partnerów- organizacje pozarządowe mające duże doświadczenie w prowadzeniu działalności na rzecz osób bezdomnych:

- a) Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności – lidera zadania,
- b) Zarząd Główny Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta,
- c) Stowarzyszenie MONAR,
- d) Caritas Diecezji Kieleckiej,
- e) Związek Organizacji Sieć Współpracy BARKA,
- f) Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi”.

Organizacje pozarządowe, w ramach przedstawionych propozycji zmian legislacyjnych, rekomendowały, aby w każdym z trzech typów placówek dla osób bezdomnych, mogły przebywać

osoby zdolne do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce. Projekt rozporządzenia w sprawie *standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni* był konsultowany z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się przeciwdziałaniem bezdomności. W najbliższym czasie zostanie on przekazany do Rządowego Centrum Legislacji po ustaleniach, które miały miejsce na posiedzeniu Komisji Prawniczej.

Odnosząc się do przepisu zawartego w art. 48a ust. 5, znowelizowanego ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1310), który stanowi, że w placówkach dla osób bezdomnych, tj. w ogrzewalniach, noclegowniach i schroniskach mogą przebywać „osoby zdolne do samoobsługi”, wyjaśniam, że ustawodawca nie zdefiniował tego pojęcia, ponieważ każdą sytuację osoby bezdomnej kierowanej do placówki należy rozpatrywać indywidualnie.

Jednak żadna osoba bezdomna potrzebująca pomocy i wsparcia nie powinna być, w świetle obowiązujących przepisów, tej pomocy pozbawiona. W sytuacjach kryzysowych, np. w okresie silnych mrozów, może ona tymczasowo, do czasu uzyskania miejsca w placówce zapewniającej całodobową opiekę, przebywać w schronisku dla osób bezdomnych. Podmioty prowadzące placówki dla osób bezdomnych powinny natomiast podejmować próbę umieszczenia tych osób w odpowiednich placówkach, zapewniających całodobową opiekę, zapobiegając tym samym sytuacji przebywania ich w schroniskach po kilka lub kilkanaście lat.

Jeśli chodzi natomiast o sposób postępowania z chorymi osobami bezdomnymi, to o zakazie ich przebywania w placówkach dla osób bezdomnych mówimy tylko wtedy, gdy ich stan zdrowia zagraża innym, np. gdy dotyczą ich choroby zakaźne wymagające odizolowania od innych mieszkańców. Zatem ani wiek, ani niepełnosprawność nie są powodem, dla którego osoba wymagająca wsparcia nie mogłaby być przyjęta do schroniska czy noclegowni.

Nowelizacja ustawy o pomocy społecznej w zakresie pomocy osobom bezdomnym, dotyczyła również likwidacji domów dla bezdomnych- decyzja ta zyskała akceptację organizacji pozarządowych. Założeniem ustawodawcy było, aby w placówkach dla osób bezdomnych nie przebywały osoby, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i w związku z tym wymagają całodobowej opieki. Osobom takim przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Jeżeli osoba bezdomna wymaga wzmożonej opieki medycznej, powinna zostać skierowana do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub pielęgnacyjno-opiekuńczego.

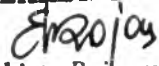
Jednocześnie należy podkreślić, iż prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób jest zadaniem

własnym powiatu, natomiast prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki jest zadaniem własnym gminy. Samorzady same decydują o rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej, kierując się potrzebami mieszkańców w tym zakresie i biorąc pod uwagę możliwości finansowe.

Na zakończenie informuję, że jesteśmy otwarci na spotkanie i dyskusję o problemach, jakie wynikają z wprowadzenia nowych przepisów dotyczących funkcjonowania placówek dla osób bezdomnych. W najbliższym czasie planowane jest spotkanie z przedstawicielami organizacji pozarządowych, którego tematem będzie omówienie kwestii związanych z pomocą osobom bezdomnym w świetle znowelizowanych przepisów ustawy o pomocy społecznej.

 pokazanie

PODSEKRETARZ STANU

Elżbieta Bojnowska